

Årsberetning fagaksen 2019

Innhold

Årsberetning fagaksen 2019.....	1
Forord ved Fagstyrets leder	2
Innledning	3
Fagstyret	3
Faglandsrådsmøtet 2019	5
Arbeidsprogram for fagaksen 2019-21	8
BYGGE ARENAER FOR EKSTERNT SAMARBEID OG KLINIKERINVOLVERING	8
• Gjort de fagmedisinske foreningene og fagstyret tydelig og relevant ved egnede saker i media... ..	10
STYRKE FAGAKSENS ORGANISATORISKE ARBEID	10
• Gitt hver fagmedisinsk forening én kontaktperson i fagstyret for enklest	10
mulig kommunikasjon for å sikre kontinuerlig faglig samarbeid.....	10
• Oppfordret til samarbeid og lagt til rette for møtepunkter mellom grupper	12
av fagmedisinske foreninger	12
• Samarbeidet tett med alle foreningsledd slik at Legeforeningen forblir en godt integrert profesjonsforening.....	12
• Støttet opp om det faglige arbeidet i Gjør Kloke Valg-kampanjen.....	12
• Støtte kolleger som påtar seg verv i internasjonale faglige foreninger/organisasjoner.....	12
FØLGE OPP NY SPESIALISTUTDANNING	12
• Bidratt til at spesialitetskomiteene kan arbeide for en god spesialistutdanning av høy kvalitet	13
• Brukt kontaktflaten i Helsedirektoratet (Forum for læringsmål i spesialist-utdanningen) for å arbeide for endring av det som ikke fungerer	13
E-HELSE.....	14
Sekretariatstøtte.....	14

Årsberetning for fagaksen 2019

Forord ved Fagstyrets leder

2019 var året hvor fagaksen gjennomførte sitt første ordinære faglandsråd og vedtok et arbeidsprogram som staker ut kursen for hvordan vi skal arbeide for å følge opp vedtaket i landsstyret i mai 2018 om etablering av en sterkere og tydeligere fagakse.

Vedtaket åpnet for en ny organisering av det fagmedisinske arbeidet i Legeforeningen med etablering av et faglandsråd og et fagstyre. Fagstyret skal, som øvrige organer i Legeforeningen, være underlagt sentralstyret og landsstyret og arbeider etter delegert myndighet fra sentralstyret. Fagstyret har blant annet fått i oppgave å oppnevne medlemmer til spesialitetskomiteene, avgi høringsvar i fagsaker og ellers fremme fag- og utdanningsaker av ulik karakter.

Ett av formålene med en forsterket fagakse er å tydeliggjøre fagets plass internt i Legeforeningen og eksternt mot myndighetsorganer og samfunnet for øvrig. Andre formål er å forenkle og koordinere det interne, faglige arbeidet og styrke eksternt kontakt og samarbeid i faglige spørsmål. Årsberetningen for 2019 og arbeidsprogrammet som ble vedtatt på faglandsrådet i september 2019, viser at vi er i gang med et spennende og viktig arbeid. Nå i etableringsfasen har det vært viktig å forsøke å etablere en god relasjon til helsemyndighetene og å øke den organisatoriske profesjonaliteten innenfor fagaksen. Fagstyret har også vært opptatt av å etablere tett kontakt med de fagmedisinske foreningene for å sikre ivaretagelse av fag- og utdanningsaker.

Vi er godt i gang med mange av områdene i arbeidsprogrammet for 2019-2021, og flere vil bli fulgt opp videre i 2020.

Jeg vil benytte anledningen til å takke alle i de fagmedisinske foreningene som gir av sin tid og kunnskap for å bringe faget vårt videre. Likeledes vil jeg takke et svært kompetent sekretariat for solid innsats gjennom året.

Årsberetningen viser fagaksens arbeid så langt. Jeg håper den kan vekke interesse og engasjement.

Cecilie Risøe

Fagstyrets leder

Innledning

Fagstyret og faglandsrådet har i 2019 fortsatt vært i oppstartsfasen etter vedtaket på landsstyremøtet 2018 om å etablere en fagmedisinsk akse. Styret som ble valgt på det aller første faglandsrådet, hadde sitt første møte 16.11.2018 og et telefonmøte i desember. Årsrapporten 2019 er første rapport for et fullt arbeidsår.

Faglandsrådet og fagstyret velges i oddetallsår og har to års funksjonstid. Det første faglandsrådet var samlet 26.9.2018. Faglandsrådet vedtok da at neste faglandsrådsmøte kunne avholdes etter 1. september i 2019, hvilket innebar at det ble en viss forskyvning i forhold til Legeforeningens lover for funksjonsperiode. Første styre satt frem til 12.9.19, nytt styre fra 12.9.19.

Fagstyret

Fagstyret 1.1.-12.9.2019

- Cecilie Risøe, Norsk Cardiologisk Selskap (leder)
- Petter Brelin, Norsk forening for allmenntmedisin (nestleder)
- Siri Tau Ursin, Norsk anesthesiologisk forening
- Asbjørg Stray Pedersen, Norsk forening for medisinsk genetikk
- Gry Dahle, Norsk thoraxkirurgisk forening
- Ståle Onsgård Sagabråten, Norsk forening for allmenntmedisin
- Ingvild Skogen Bauge, Norsk barne- og ungdomspsykiatriske forening
- Ishita Barua, Norsk indremedisinsk forening (LIS)
- Thea Falkenberg Mikkelsen, Norsk gynekologisk forening (LIS)

Fagstyret 12.09.19 -31.08.2021

- Cecilie Risøe, Norsk Cardiologisk Selskap (leder)
- Ståle Onsgård Sagabråten, Norsk forening for allmenntmedisin (nestleder)
- Siri Tau Ursin, Norsk anesthesiologisk forening
- Asbjørg Stray Pedersen, Norsk forening for medisinsk genetikk
- Marte Kvittum Tangen, Norsk forening for allmenntmedisin
- Ingvild Skogen Bauge, Norsk barne- og ungdomspsykiatriske forening
- Tom Sundar, Norsk samfunnsmedisinsk forening
- Thea Falkenberg Mikkelsen, Norsk gynekologisk forening (LIS)
- John Christian Glent, Norsk kirurgisk forening (LIS)

Vararepresentanter til fagstyret 2019 – 2021

- Personlig vara for Ståle Onsgård Sagabråten; Torgeir Hoff Skavøy
- Personlig vara for Marte Kvittum Tangen; Christina Fredheim
- Personlig vara for Thea Falkenberg Mikkelsen; Jacob Jorem
- Personlig vara for John Christian Glent; Eivind Westrum Aabel

Øvrige vararepresentanter til fagstyret

Gry Dahle, Norsk thoraxkirurgisk forening
 Kåre Birkeland, Norsk indremedisinsk forening
 Guro Steine Letting, Norsk samfunnsmedisinsk forening

- Morten Hatlen, Norsk psykiatrisk forening
- Aina Akerø, Norsk forening for lungemedisin
- Kjersti Skantze, Norsk forening for arbeidsmedisin

Fagstyrets arbeid

Fagstyret jobber med å støtte og styrke de fagmedisinske foreningene. Styret ønsker å bidra til at de fremmer og får gjennomslag for relevante saker innen sitt område og fremstår som tydelige faglige aktører.

Styremøter

Det er avholdt 10 styremøter i 2019. Protokollene fra styremøter ligger på fagstyrets hjemmeside <https://beta.legeforeningen.no/om-oss/organisasjonen/rad-og-utvalg/fagstyre-og-faglandsrad/fagstyrets-motereferater/>

Fellesmøter med sentralstyret

I løpet av 2019 er det avholdt to fellesmøter med sentralstyret for sikre god samhandling. Blant saker som er diskutert nevnes

- prøveordning med delegering av høringsuttalelser med alt overveiende faglig innhold fra sentralstyret til fagstyret
- evaluering av ordningen med fagstyret som høringsinstans i august 2019
- samarbeid om ny spesialistutdanning som både inneholder faglige og strukturelle endringer
- henvendelse fra Norsk gynekologisk forening om manglende avsatt arbeidstid for utvikling av faglige veiledere (yrkesforeningers område).

Fagstyrets leder har også regelmessige møter med presidenten.

Høringer med ferdigstilling i fagstyret

Sentralstyret fattet vedtak i april om at høringer av rent faglig karakter kan sluttbehandles i fagstyret som en prøveordning.

Høringssvarene som fagstyret har behandlet, ligger på <https://beta.legeforeningen.no/om-oss/organisasjonen/rad-og-utvalg/fagstyre-og-faglandsrad/Fagstyrets-horinger/>

Følgende høringer er behandlet i løpet av 2019:

- Pakkeforløp hjerneslag - fase 2
- Høring - Delrevisjon av Nasjonal faglig retningslinje for gravide i LAR
- Høring – Nasjonalt handlingsprogram med retningslinjer for hode-/halskreft
- Høring – anbefaling om måling av vekt og lengde/høyde i helsestasjons- og skolehelsetjenesten
- Høring - Sammen redder vi liv - høring om nye lærerplaner for grunnskolen.
- Høring - Forslag til ny tekst om definisjon av habilitering og rehabilitering i Helsedirektoratets veileder.
- Høring - Nasjonal faglig retningslinje for behandling og rehabilitering ved hjerneslag
- Høring NOU 2019: 14 Tvangsbegrensingsloven (ferdigbehandlet i sentralstyret)

Medietrening og kommunikasjonsstrategi

Det er gjennomført medietrening for styrets medlemmer i regi av Legeforeningens seksjon for kommunikasjon. Fagstyret har også fått en innføring i og har diskutert kommunikasjonsstrategi med kommunikasjonssjefen for å stå bedre rustet til å følge opp egnede saker i media.

Fagdelegatene og formøte til Landsstyremøtet

Det ble avholdt formøte med fagdelegatene til landsstyremøtet 3. juni. Tema på formøtet var blant annet organisatorisk arbeid og drøfting av to av sakene som skulle opp til debatt på landsstyremøtet.

Det ble også vedtatt at de 20 landsstyredelegatene fra fagaksen skal betegnes "**Fagdelegatene**". Betegnelsen FaMe benyttes heretter kun i historisk sammenheng.

Webside og innhold

Webansvarlig i fagstyret i 2019 har vært Asbjørg Stray-Pedersen. Fagaksen nettside heter nå "Fagstyre og faglandsråd". Den tidligere "FaMe"-nettsiden er avviklet.

Etablering av Legeforeningens grunnutdanningspris

Etablering av Legeforeningens grunnutdanningspris ble vedtatt på faglandsrådsmøtet i 2019. Formålet er å oppfordre til økt innsats i den medisinske grunnutdanningen ved å belønne god undervisning som bidrar til å skape gode leger og å synliggjøre undervisning som en naturlig del av legerollen. Prisen deles ut på faglandsrådsmøtene, første gang i 2020. Fagstyret har arbeidet videre med vedtektene basert på innspill fra faglandsrådet. Priskomiteéen består av tre av fagstyrets medlemmer, Siri Tau Ursin (leder), Ståle Sagabråten og John Christian Glent.

Oppnevninger

Deltaker i Helsebibliotekets redaksjonsutvalg. Ståle Sagabråten ble oppnevnt av fagstyret som deltaker i Helsebibliotekets redaksjonsutvalg.

Styringsgruppe for persontilpasset medisin. Fagstyret behandlet forespørselen fra Helsedirektoratet om to representanter til å delta i fagråd. Fagstyret oppnevnte Petter Brelin fra Norsk forening for allmenntilpasset medisin og Asbjørg Stray-Pedersen fra Norsk forening for medisinsk genetik.

Styringsgruppen for kampanjen "Gjør kloke valg": Fagstyret ba sentralstyret om å utvide styringsgruppen for "Gjør kloke valg" med en representant for fagstyret og fikk positiv tilbakemelding etter sentralstyremøtet 15.01.19. Ischita Barua var vår representant frem til 12.09.19. I styremøte 17.10.19 oppnevnte fagstyret Siri Tau Ursin som vår representant i styringsgruppen med funksjonsperiode til og med 31.08.21.

Faglig seminar

Faglig seminar for fagmedisinske foreninger 29.04.19. I forbindelse med Spesialitetsrådsseminaret inviterte fagstyret lederne av de fagmedisinske foreningene eller annet styremedlem til et fagseminar med temaet "Den digitale hverdagen for leger i klinisk praksis".

Faglandsrådsmøtet 2019

Valg/vedtak på faglandsrådsmøtet 2019

På faglandsrådsmøtet i 2019 ble faget satt på dagsorden gjennom gode faglig innledninger og diskusjoner. Det ble i tillegg gjennomført valg og fattet vedtak.

Oppnevning av valgkomité 2018-19 med varamedlemmer

Valgkomité for valg til fagstyret og landsstyret for 2018-2019 ble oppfordret til å fortsette som valgkomite og innstille kandidater til fagstyret og landsstyret for 2019-2021. Valgkomitéens medlemmer var Inge Glambek (leder), Nina Wiggen og Vikas Sarna. Det var ikke valgt vararepresentanter for komitéens medlemmer.

LIS-valgkomitéen som bestod av Camilla C. Bråthen, Andreas Pahle, Ihuaku Ndukwe fikk også forlenget funksjonsperiode. I perioden trakk to av valgkomiteens medlemmer seg. Valget av 7 LIS fra foreninger med mindre enn 1000 medlemmer til faglandsrådet 2019-21 ble godkjent av faglandsrådet 2019.

Utarbeide forslag til instruks for valgkomitéene

Fagstyret utarbeidet et forslag til valginstruks som ble lagt til grunn for valgkomiteens arbeid. Valginstruksen ble vedtatt på faglandsrådsmøtet i 2019.

Oppnevning av valgkomitéer 2019-21 med varamedlemmer

På faglandsrådsmøtet 2019 ble det valgt ny LIS valgkomité med vararepresentanter.

Følgende tre representanter med vararepresentanter ble valgt til LIS valgkomite:

- Eric Dizerens, Norsk forening for medisinsk biokjemi, gruppe 5: Medisinske servicefag
- Marianne Harr, Norsk nevrokirurgisk forening, gruppe 1: Kirurgiske fag
- Camilla Bråthen, Norsk anestesilogisk forening, gruppe 5: Medisinske servicefag

Vararepresentanter:

1. Viktoriia Pozdniakova, Norsk radiologisk forening, gruppe 5: Medisinske servicefag
2. Åse Riis, Norsk forening for infeksjonsmedisin, gruppe 2: Indremedisinske fag
3. En fra påtroppende LIS for ortopedier eller indremedisin eller kirurgi (over 1000 medlemmer).

Det lyktes ikke å finne tilstrekkelig antall medlemmer og varamedlemmer til valgkomité 2019-21, og suppleringsvalg vil bli foretatt faglandsrådsmøtet i 2020.

Valgte delegater for fagaksen til Legeforeningens landsstyre 2019 – 21

Gry Dahle, gruppe 1: Kirurgiske fag

Synnøve Seljeskog, gruppe 1: Kirurgiske fag

Thea Falkenberg-Mikkelsen, gruppe 1: Kirurgiske fag (LIS)

John Christian Glent, gruppe 1: Kirurgiske fag (LIS)

Cecilie Risøe, gruppe 2: Indremedisinske fag

Kåre Inge Birkeland, gruppe 2: Indremedisinske fag

Eivind Westrum Aabel, gruppe 2: Indremedisinske fag 2 (LIS)

Aina Akerø, gruppe 2: Indremedisinske fag

Marte Kvittum Tangen, gruppe 3: Allmenmedisinske fag

Ståle O. Sagabråten, gruppe 3: Allmenmedisinske fag

Ingvild Vatten Alsnes, gruppe 3: Allmenmedisinske fag (LIS)

Tom Sundar, gruppe 4: Grupperettede fag

Guro Steine Letting, gruppe 4: Grupperettede fag

Kjersti Skantze, gruppe 4: Grupperettede fag

Siri Tau Ursin, gruppe 5: Medisinske servicefag

Asbjørg Stray-Pedersen, gruppe 5: Medisinske servicefag

Harald Fagerheim Bugge, gruppe 5: Medisinske servicefag (LIS)

Ingvild Skogen Bauge, gruppe 6: Psykiatriske fag

Morten Hatlen, gruppe 6: Psykiatriske fag

Jacob Jorem, gruppe 6: Psykiatriske fag (LIS)

Valgte vararepresentanter i rekke fra de 6 gruppene og LIS representanter for fagaksen til Legeforeningens landsstyre 2019 – 21

Øystein Jørstad gruppe 1: Kirurgiske fag

Anne Hege Aamodt, gruppe 2: Indremedisinske fag

Kari Selvaag, gruppe 2: Indremedisinske fag

Tor Henrik Tvedt, gruppe 2: Indremedisinske fag

Elisabeth Stura, gruppe 3: Allmenmedisinske fag

Helga Brøgger, gruppe 5: Medisinske servicefag

Lise Sofie Haug Nisse-Meyer, gruppe 5: Medisinske servicefag

Petter Andreas Ringen, gruppe 6: Psykiatriske fag

Miriam Sandvik, gruppe 6: Psykiatriske fag

LIS representanter

Ivar Vølstad (LIS) gruppe 1: Kirurgiske fag

Thomas Halland (LIS), gruppe 2: Indremedisinske fag (1. pri)

Susanne Valland (LIS), gruppe 2: Indremedisinske fag (2. pri)

Marion Boldingh (LIS), gruppe 2: Indremedisinske fag (3. pri)

Åse Garløv Riis (LIS), gruppe 2: Indremedisinske fag (4. pri)

Katrine Prydz(LIS), gruppe 3: Allmenmedisinske fag

Lars Erik Hansen (LIS), gruppe 4: Grupperettede fag

Linn Årnes (LIS), gruppe 5: Medisinske servicefag (1. pri)

Elisabeth Wiik(LIS), gruppe 5: Medisinske servicefag (2.pri)

Godkjente LIS representanter fra FMF<1000 til faglandsråd for perioden 2019-2021

1. Leif Hynnekleiv, Fagutvalg for Yngre Oftalmologer, gruppe 1: Kirurgiske fag
2. Torill Hammerstad, Fagutvalg for utdanningskandidater i lungemedisin, gruppe 2: Indremedisinske fag
3. Eivind Westrum Aabel, Norsk Cardiologisk Selskap, gruppe 2: Indremedisinske fag
4. Lars Erik Hansen, Norsk arbeidsmedisinsk forening, gruppe 4: Grupperettede fag
5. Harald Fagerheim Bugge, Norsk forening for nukleærmedisin, gruppe 5: Medisinske servicefag
6. Ihuaku Nkechi Ndukwe, Norsk forening for barne- og ungdomspsykiatri, gruppe 6: Psykiatriske fag
7. Elisabeth Wiik, Norske forening for klinisk farmakologi, gruppe 5: Medisinske servicefag

Godkjente LIS varamedlemmer i rekke fra FMF<1000 til faglandsråd for perioden 2019-2021

1. Ivar Vølstad, Norsk forening for otorhinolaryngologi /Hode-halskirurgi, gruppe 1: Kirurgiske fag
2. Morten Kristoffer Nyrud, Norsk plastikkirurgisk forening, gruppe 1: Kirurgiske fag
3. Thomas Halland, Norsk forening for fysikalsk medisin og rehabilitering, gruppe 2: Indremedisinske fag
4. Marion Boldingh, Norsk nevrologisk forening, gruppe 2: Indremedisinske fag
5. Åse Garløv Riis, Norsk forening for infeksjonsmedisin, gruppe 2: Indremedisinske fag
6. Susanna Valland, Norsk endokrinologisk forening, gruppe 2: Indremedisinske fag
7. Sigurd Breder, Fagutvalg for utdanningskandidater i gastroenterologi, gruppe 2: Indremedisinske fag

Arbeidsprogram for fagaksen 2019-21

Fagstyret nedsatte en arbeidsgruppe for å utarbeide arbeidsprogram for fagaksen 2019-2021. Arbeidsgruppen bestod av Cecilie Risøe, Thea F Mikkelsen og Gry Dahle. Forslag til arbeidsprogram ble sendt på intern høring til de fagmedisinske foreningene. Arbeidsprogrammet for perioden 2019-21 ble vedtatt på faglandsrådsmøtet i september 2019.

Hovedområder i arbeidsprogrammet:

- Bygge arenaer for eksternt samarbeid og klinikerinvolvering
- Styrke fagaksens organisatoriske arbeid
- Følge opp ny spesialistutdanning
- Fagets plass i ledelse
- E-helse

BYGGE ARENAER FOR EKSTERNT SAMARBEID OG KLINIKERINVOLVERING

Styrene i de fagmedisinske foreninger (FMF) har kunnskap om hvilke toneangivende eksperter som bør involveres i faglig arbeid og er det naturlige kontaktorganet når helsemyndighetene har behov

for faglige vurderinger eller utredninger. Arbeidet med økt klinikerinvolvering gjennom deltakelse i referanse- og arbeidsgrupper i regi av helsemyndighetene er omtalt nærmere under.

Fagstyret har i 2019:

- Arbeidet for aktiv dialog med helsemyndighetene, mer faglig kvalitetsarbeid i regi av helseforetakene og involvering av de fagmedisinske foreningene i utarbeidelse eller revisjon av faglige retningslinjer og veiledere

Det er gjennomført kontaktmøter med helsedirektør Bjørn Guldvog 12.04.19 hvor tema har vært presentasjon av fagstyret og faglandsrådet, retningslinjer og veiledere – status og videre samarbeid og spesialistutdanning – nytt Spesialitetsråd. Legeforeningen ønsker et samarbeid der Helsedirektoratet bidrar til at fagekspertene blir involvert i utarbeidelse eller revisjon av faglige retningslinjer/veileder. Legeforeningen var tydelig på at representantene bør oppnevnes via de fagmedisinske foreningene og at fagekspertene i noen grad skjermes for klinisk arbeid for å kunne utføre dette arbeidet. Legeforeningen var også opptatt av å synliggjøre at spesialitetsrådet bør videreføres, men med en justert sammensetning som gjenspeiler nye, viktige aktører i ny spesialistutdanning.

Henvendelse fra Norsk gynekologisk forening om avsatt arbeidstid for utvikling av faglige veiledere. Utarbeidelse av faglige veiledere initiert av de fagmedisinske foreningene tar tid og som oftest må dette gjøres som gratis dugnadsarbeid på legenes fritid. Problemstillingen ble løftet i kontaktmøtet med helsedirektør Bjørn Guldvog, men avvist med begrunnelse av at RHFene har ansvaret for en god nasjonal faglig kvalitetsstandard, herunder at det utarbeides nasjonale veiledere.

I forbindelse med høringen om gravide i LAR (legemiddelassistert rehabilitering) ble

Legeforeningen invitert til helsedirektoratet 28.08.19. Direktør Bjørn Guldvog var initiativtaker, fra fagstyret møtte Cecilie Risøe og Ståle Sagabråten. Fagstyret ønsket at retningslinjen skulle inneholde en sterk anbefaling om bruk av prevensjon for fertile kvinner i LAR og at obligatorisk veiledning om utfordringene ved graviditet skulle være eksplisitt formulert. Retningslinjen som ble lansert i september, ivaretok fagstyrets synspunkter på en god måte.

Anskaffelse av kliniske oppslagsverk til Helsebiblioteket. I etterkant av fagstyrets hørings svar vedrørende anskaffelse av kliniske oppslagsverk deltok fagstyrets leder og nestleder i møte med Helsebiblioteket for å drøfte relaterte problemstillinger.

Dialogmøte med Nye metoder/bestillerforum. Legeforeningen var representert med fagstyrets leder, fagdirektør, fagsjef og spesialrådgiver foruten nestleder fra Norsk Onkologisk forening. Bestillerforum var representert ved fagdirektør i Helse Sør Øst, der også tre fra sekretariatet for Nye Metoder deltok, for å diskutere det Legeforeningen oppfatter som problematisk med organisering av Nye metoder. Formålet var å tilby rådgivningskompetanse fra de fagmedisinske foreningenes inn i Nye metoder-systemet. Legeforeningen ble i dialogmøtet invitert til å levere et notat med forslag til styrket klinikerinvolvering i Nye metoder.

Innspill for landsomfattende tilsyn 2021. Formålet med tilsynet er å bidra til å styrke sikkerhet og kvalitet i tjenestene samt bidra til at befolkningen har tillit til personell og tjenester og får ivarettet sin rett til forsvarlige og nødvendige tjenester. Fagstyret foreslo to områder: "Somatiske tjenester til psykiatriske pasienter, får de det de trenger?" og "Legemiddelhåndtering".

- Fått på plass avtaler med flere eksterne aktører om at fagekspertene skal oppnevnes etter forslag fra aktuelle FMF

Samarbeidsavtale mellom Statens legemiddelverk (SLV) og de fagmedisinske foreningene. Møte mellom fagstyret og SLV hvor det ble lagt vekt på at de fagmedisinske foreningene kontaktes ved rekruttering til SLVs ressursgrupper.

Møte med sykehusinnkjøp/Legemiddelinnkjøpsamarbeidet (LIS) vedrørende åpenhet og representasjon i LIS fra fagmedisinske foreninger. I etterkant ble vi informert om at Sykehusinnkjøp fortsatt vil forholde seg til styringslinjen i RHF/HF-strukturen.

- Gjort de fagmedisinske foreningene og fagstyret tydelig og relevant ved egnede saker i media

Leder av fagstyret, Cecilie Risøe, ble invitert til å holde et innlegg da **OECDs rapport Health at a glance 2019** ble lagt frem for helseministeren og andre interesserte under et seminar hos Helsedirektoratet 08.11.19.

Faglandsrådet vedtok en resolusjon for å bedre den somatiske behandlingen av alvorlig psykisk syke. Rapporten «Bedre psykiatri og rusbehandling» dannet bakkeppet da Faglandsrådet inviterte til debatt om psykisk syke pasienter og hvordan man sikrer bedre somatisk behandling. I etterkant av debatten vedtok faglandsrådet en resolusjon for bedre behandlingstilbud til denne utsatte pasientgruppen. Fagstyrets leder presenterte resolusjonen på et møte på Litteraturhuset 17.10.19, "Pasienter med ruslidelser får ikke likeverdige helsetjenester! Hvorfor? Kan vi leve med det?", arrangert av Rådet for legeetik, Norsk forening for rus- og avhengighetsmedisin, Pasient- og brukerombudet i Oslo og Akershus og Sosial- og eldreombudet i Oslo.

Et felles standpunkt om at solarier ikke må brukes for D-vitamin-formål. Fagstyret støttet standpunkt-dokument på «Solarier og vitamin D» fra Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA).

Retningslinjer for legers bruk av sosiale medier. Saken ble meldt inn av styremedlem og leder av Norsk anestesilogisk forening, Siri Tau Ursin, som ønsket en gjennomgang av retningslinjene.

STYRKE FAGAKSENS ORGANISATORISKE ARBEID

Fagstyret skal arbeide for at Legeforeningen gir de fagmedisinske foreningene tilbud som er tilpasset ulike behov for praktisk støtte og tiltak som letter styrearbeidet samt fremme gode samarbeidsrelasjoner.

Fagstyret har i 2019:

- Gitt hver fagmedisinsk forening én kontaktperson i fagstyret for enklest mulig kommunikasjon for å sikre kontinuerlig faglig samarbeid

Fagstyret oppnevnte kontaktpersoner i fagstyret for alle de fagmedisinske foreningene. I tillegg har hver FMF en kontaktperson i fagavdelingen.

Eksempler på samhandling mellom de fagmedisinske foreningene og fagstyret ser en gjennom ulike henvendelser fra de fagmedisinske foreningene:

Fagstyrets behandling av henvendelsen fra **Norsk forening for palliativ medisin (NFPM)** ønsket en avklaring ift. spesialforeningers plassering i den fagmedisinske akse, herunder evt. deltakelse i faglandsrådet.

Spesialforeninger har i likhet med andre råd og utvalg ikke samme formelle posisjon i Legeforeningen

som de fagmedisinske foreningene. De har ikke egne delegater til faglandsrådet, men kan fremme kandidater via sine respektive fagmedisinske foreninger. Spesialforeningene har imidlertid møte- og talerett i Legeforeningens landsstyre/faglandsråd. Foreningene har også rett til å gi innspill til høringer.

Henvendelse fra Norsk forening for infeksjonsmedisin. NFIM ønsket tilbakemelding på en anbefaling/pålegg de hadde sendt til sine medlemmer om at de ikke kan delta i foreningens retningslinje-/veilederkomiteer og i LIS-ansbudenes spesialistgrupper samtidig. Styret diskuterte saken og var enig i hovedprinsippene, men så også at det i enkelte faggrupper og saker kan bli et problem å finne tilstrekkelig antall personer til de ulike fasene og rollene. Fagstyret anbefalte som hovedprinsipp å unngå sammenblanding, men at hver forening må finne den beste, praktiske løsningen.

Fagstyret mottok en henvendelse fra Norsk gastroenterologisk forening (NGF) vedrørende opprettelse av en faggruppe for nasjonalt tarmscreeningprogram. Fagstyret sendte brev til fagdirektøren i Helse Sør-Øst den 28.02.19 og ba om en oversikt over hvordan prosjektarbeidet er organisert. Fagstyret foreslo at aktuelle fagmedisinske foreninger kunne få utpeke en representant hver til styringsgruppen(e) der faglige problemstillinger skulle diskuteres. Henvendelsen er ikke besvart.

Henvendelse fra leger ved Stavanger universitetssykehus om økende omfang av gentesting og konsekvenser for ressursbruk. Tema ble behandlet på faglandsrådsmøtet 2019.

Spesialforeningen for intervensjonsradiologi fremmet forslag om en lisensieringsordning. Formalisering av spesialkompetanse er et aktuelt tema for flere spesialiteter, og saken hadde således også en prinsipiell side. Lisensieringsordning er et begrep som allerede benyttes for annet formål (jfr. Helsepersonelloven). Fagstyret vurderte at en strukturert etterutdanning innen spesialiteten radiologi eller etablering av et kompetanseområde basert på spesialiteter som benytter intervensjonsteknikker (radiologi, karkirurgi, hjertesykdommer, torakskirurgi m. flere) kan være alternative modeller for kompetanseutvikling innen fagfeltet. Fagstyret anbefalte ikke at det etableres en lisensieringsordning for intervensjonsradiologi. Henvendelsen fra NFIR var opprinnelig rettet til sentralstyret. Fagstyrets vedtak ble videresendt sentralstyret som anbefaling.

Legemiddelmangel. Saken ble meldt inn av styremedlem og leder av Norsk anestesilogisk forening, Siri Tau Ursin, som ønsket en diskusjon og etterlyser et forum der fagpersoner deltar, gjerne på det enkelte foretak. Siri Tau Ursin ønsker å ta opp en aktuell mediesak om **legemiddelmangel**. Styret inviterte Steinar Madsen fra Statens Legemiddelverk til å informere om situasjonen.

Beredskap/vaktordninger. Saken ble meldt inn av styremedlem Siri Tau Ursin.

<https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Sporsmal/Skriftlige-sporsmal-og-svar/Skriftlig-sporsmal/?qid=77095>

Anmodning om samarbeid med Rådet for legeetikk som ønsket at fagstyret skulle være kontaktorgan for henvendelser som omfattes av rådet i de saker der de ønsker en faglig vurdering av praksis. Fagstyret var positive til et slikt samarbeid for å sikre at de fagmedisinske foreningene involveres i de aktuelle sakene.

Fagstyret behandlet en henvendelse fra professor emeritus Knut Wester vedrørende filleristing av spebarn og dokumenter sendt på e-post den 14. mai 2019. Fagstyret diskuterte saken, og fagstyrets leder kontaktet leder av Legeforeningens etiske råd som sendte en henvendelse til Barneombudet. Fagstyret ønsket ikke å behandle saken videre.

- Oppfordret til samarbeid og lagt til rette for møtepunkter mellom grupper av fagmedisinske foreninger

Det ble lagt til rette for et frokostmøte i regi av Norsk Nevrologisk forening, Norsk forening for allmenntmedisin og Norsk psykiatrisk forening under faglandsrådsmøtet hvor tema var etablering av et hjernehelsetnettverk.

Fagstyret har avholdt møte med involverte fagmedisinske foreninger og eksterne interessenter i forbindelse med **revisjon av retningslinjen for svangerskapsdiabetes**.

- Samarbeidet tett med alle foreningsledd slik at Legeforeningen forblir en godt integrert profesjonsforening.

Fagstyrets leder har blant annet deltatt i utarbeidelsen av forslag til Legeforeningens prinsipp- og arbeidsprogram (PAP) som ble behandlet på landsstyremøtet 2019. Fagstyrets leder har regelmessige møter med presidenten, og det er etablert faste møter mellom fagdirektør og leder av fagstyret. I tillegg har fagstyret hatt to møter med sentralstyret for å sikre god samhandling mellom styrene.

- Støttet opp om det faglige arbeidet i Gjør Kloke Valg-kampanjen

Gjør kloke valg-kampanjen ble lansert 13.09.18 og har som formål å redusere overdiagnostikk og overbehandling for å oppnå bedre og tryggere tjenester under overskriften "Mer er ikke alltid bedre". Kampanjen henvender seg både til leger og pasienter som oppfordres til å snakke sammen om uheldige konsekvenser av for mye diagnostikk og behandling. Per 1.1.2020 har 11 fagmedisinske foreninger laget anbefalinger over tester, prosedyrer og behandling som bør reduseres, og 5-8 foreninger er underveis.

Det ble etablert en arbeidsgruppe og en styringsgruppe for prosjektet, og det er oppnevnt to offisielle talspersoner for kampanjen. Fagstyret (ved Ishita Barua, senere Siri Tau Ursin) er representert i styringsgruppen, som ledes av Stefan Hjørleifsson. Kampanjeledelsen deltar også på årlige, internasjonale Choosing Wisely rundebordskonferanser. Flere andre fagforbund har sluttet seg til kampanjen – se www.klokevalg.com. Helse og omsorgsdepartementet bevilget 1 MNOK til kampanjen i mai 2019. Formålet er å bruke midlene til en publikumsrettet kampanje i samarbeid med de ovenfor nevnte fagforbundene under mottoet "mer er ikke alltid bedre". Det er også etablert kontakt med HF for å iverksette pilotprosjekter for implementering av anbefalingene fra de fagmedisinske foreningene og med forskningsinstitusjoner for evaluering og måling av effekt av kampanjen.

- Støtte kolleger som påtar seg verv i internasjonale faglige foreninger/organisasjoner

Fagstyret fikk ansvaret for å arrangere en internasjonal dag som en oppfølging av et vedtak i landsstyret. Målsettingen var både å presentere og diskutere de store internasjonale prosjektene og å skape en møteplass for de som har internasjonale verv. Programmet inneholdt innlegg om hvordan vi kan påvirke politisk for å bedre tilgangen på helsetjenester globalt med eksempler fra anestesi og primærhelsetjenesten, videre om konsekvenser av krig for barn og kvinner, om klimaendringer som tar liv, om europeiske utdanningsregler og om arbeidet i CPME og de europeiske yrkesforeningene. Seminaret måtte avlyses grunnet lav påmelding.

FØLGE OPP NY SPESIALISTUTDANNING

Utdanningen av de som skal føre faget videre er en hovedoppgave for de fagmedisinske foreningene, og ny spesialistutdanning må følges opp.

Fagstyret har behandlet ulike saker, herunder spørsmål knyttet til LIS i ny spesialistutdanning og endringer i kursretningslinjer for **refusjon fra utdanningsfond III**.

Kompetansegodkjenning av leger.

Fagstyret har behandlet godkjenning av leger innenfor følgende felt:

- Godkjenning i kompetanseområdet i smertemedisin
- Godkjenning i kompetanseområdet i alders- og sykehjemsmedisin
- Godkjenning i kompetanseområde allergologi
- Godkjenning av veiledere i allmenntmedisin
- Godkjenning av veiledere i psykiatri

Dispensasjon fra krav for å sitte i sakkyndig komite i alders- og sykehjemsmedisin. Fagstyret behandlet saken og fattet vedtak om å gi dispensasjon fra kravet om at samtlige medlemmer og varamedlemmer i sakkyndig komité i alders- og sykehjemsmedisin må ha godkjenning i det aktuelle kompetanseområdet for nåværende oppnevningsperiode, frem til neste oppnevning 1.1.2021.

Fagstyret har i 2019:

- [Bidratt til at spesialitetskomiteene kan arbeide for en god spesialistutdanning av høy kvalitet](#)

Oppnevning av spesialitetsråd i den nye strukturen for Legeforeningens fagakse.

Spesialistforskriften trådte i kraft 1 mars 2019 for spesialistutdanningens del 2 og 3, den spesialitetsspesifikke delen av spesialiseringen. Spesialistforskriften erstattet det tidligere regelverket for spesialistutdanningen, inkludert generelle bestemmelser for spesialistutdanning av leger. Fagstyret ble i den forbindelse gitt anledning til å etablere et samarbeidsorgan/ spesialitetsråd der relevante aktører i legers spesialist- og etterutdanning skulle inviteres til å delta. Fagstyret har utarbeidet instruks med mandat og sammensetning og iverksatt prosess for oppnevning av medlemmer.

Oppnevning av LIS1-komiteé. Turnusrådet er nedlagt i og med ny ordning med LIS 1. Det har vært ønskelig å opprette en LIS1-komite med bred representasjon, men det har vist seg vanskelig å verve medlemmer til komiteen. Fagstyret oppnevnte medlemmer av LIS 1 komite i tråd med de innkomne forslag.

- [Brukt kontaktflaten i Helsedirektoratet \(Forum for læringsmål i spesialistutdanningen\) for å arbeide for endring av det som ikke fungerer](#)

Forum for læringsmål i spesialistutdanningen. Helsedirektoratet etablerte i 2017 et forum som kunne bistå direktoratet i ferdigstillelsen av læringsmålene. I tillegg til Legeforeningen er tjenestene som har ansvar for gjennomføringen av utdanningen (RegUtene og kommunene) representert. Helsedirektoratet har videreført forumet som en informasjons- og dialogarena også etter ferdigstillelsen av læringsmålene. Fagstyrets leder er en av Legeforeningens 7 representanter i forumet. Legeforeningen møter med representanter for kirurgiske fag, indremedisinske fag, psykiatri, medisinske servicefag, allmenntmedisin/ASA, LIS 1-komiteen samt sekretariatet.

E-HELSE

Fagstyret har i 2019 jobbet noe med problemstillingen "digitaliseringen av helsetjenesten har for stort teknologifokus og går for sakte".

I forbindelse med spesialitetsrådsseminaret inviterte fagstyret representanter fra de fagmedisinske foreningene til et fagseminar med temaet "Den digitale hverdagen for leger i klinisk praksis". På faglandsrådsmøtet ble e-helse nok en gang satt på dagsorden, da med tittelen *Hvordan kan klinisk informatikk få sin berettigede plass i medisinen?*

Fagstyret vedtok i styremøte den 30. oktober at "Oppfordringen fra faglandsrådet om å arbeide for opprettelse av CCIO-stillinger (Chief Clinical Information Officer) på alle nivåer i helsetjenesten oversendes Legeforeningens IT-utvalg."

Sekretariatstøtte

Spesialrådgiver Gry Bjørnstad bistod fagstyret med praktisk administrativt arbeid i 2019. Hun deltok også i styremøtene og var referent. Videre har fagstyret og fagstyrets leder hatt tett og godt samarbeid med fagdirektøren og med ansatte i fagavdelingen i enkeltsaker.